

BÀI 10

CÔNG DÂN NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

YÊU CẦU CẨN ĐẠT

- Nêu được khái niệm công dân.
- Nêu được căn cứ xác định công dân nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

KHỞI ĐỘNG

- Cả lớp cùng nghe bài hát *Việt Namơi*, nhạc và lời Minh Beta.
- Hãy nêu cảm xúc của mình về hình ảnh đất nước và con người Việt Nam qua bài hát.

KHÁM PHÁ

1. Công dân của một nước

Quan sát hình ảnh, thảo luận các trường hợp và trả lời câu hỏi

Em hãy cho biết, nhân vật trong mỗi trường hợp dưới đây là công dân nước nào? Vì sao?

1. Anh Mun sinh ra ở Xin-ga-po (Singapore) và lớn lên tại Mỹ. Năm 18 tuổi anh nhập quốc tịch Mỹ.

2. Chị Na-ta-sa (Natasa) sinh ra và lớn lên ở Nga. Năm 18 tuổi chị đến học đại học ở Pa-ri (Pháp) và vẫn mang quốc tịch Nga.

4. Chị Lan Anh có cả cha và mẹ mang quốc tịch Việt Nam. Chị sinh ra và lớn lên ở Việt Nam, mang quốc tịch Việt Nam.

Thê nào là công dân của một nước? Căn cứ vào đâu để xác định công dân của một nước?

- Công dân là người dân của một nước.
- Quốc tịch là căn cứ để xác định công dân của một nước, thể hiện mối quan hệ giữa Nhà nước và công dân nước đó.

2. Công dân nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Đọc thông tin và trả lời câu hỏi

- Hương, Lan và Nam đều có bố mẹ mang quốc tịch Việt Nam. Các bạn hiện đang sống ở Việt Nam, có quốc tịch Việt Nam, nên các bạn đều là công dân Việt Nam.
- Toàn sinh ra ở nước Nga. Cả bố và mẹ bạn đều mang quốc tịch Việt Nam, là công dân Việt Nam. Đến năm 10 tuổi thì cả gia đình bạn về Việt Nam sinh sống. Toàn là công dân Việt Nam.
- Ly có bố là người Hàn Quốc, mẹ là người Việt Nam. Khi mới sinh, bố mẹ Ly làm giấy khai sinh và thỏa thuận với nhau để bạn mang quốc tịch Việt Nam. Ly là công dân Việt Nam.

- Vì sao Hương, Lan và Nam đều là công dân Việt Nam. Cần cứ vào yếu tố nào để có thể khẳng định điều này?
- Vì sao bạn Toàn sinh ra ở Nga nhưng vẫn là công dân Việt Nam?
- Vì sao bạn Ly có bố mang quốc tịch Hàn Quốc nhưng bạn vẫn là công dân Việt Nam? Ly có thể mang quốc tịch Hàn Quốc được không?

- Công dân nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là người có quốc tịch Việt Nam.
- Người có quốc tịch Việt Nam là người thuộc một trong các trường hợp sau đây:
 - Sinh ra trong hoặc ngoài lãnh thổ Việt Nam mà khi sinh ra có cả cha và mẹ đều là công dân Việt Nam. Khi sinh ra có cha hoặc mẹ là công dân Việt Nam, còn người kia là công dân nước ngoài, nếu có sự thỏa thuận bằng văn bản của cha mẹ vào thời điểm đăng ký khai sinh cho con.
 - Sinh ra trên lãnh thổ Việt Nam mà cha mẹ không thỏa thuận được việc lựa chọn quốc tịch cho con.
 - Sinh ra trên lãnh thổ Việt Nam mà khi sinh ra có cha mẹ đều là người không quốc tịch, nhưng có nơi thường trú tại Việt Nam.
 - Sinh ra trên lãnh thổ Việt Nam mà khi sinh ra có mẹ là người không quốc tịch, nhưng có nơi thường trú ở Việt Nam, còn cha không rõ là ai.
 - Trẻ sơ sinh, bị bỏ rơi, trẻ em được tìm thấy trên lãnh thổ Việt Nam mà không rõ cha mẹ là ai.

LUYỆN TẬP

- ① Trong các trường hợp dưới đây, ai là công dân Việt Nam, ai là công dân nước ngoài?
- Bạn Hiền có bố mẹ là công dân Việt Nam, hiện nay bạn sinh sống cùng gia đình ở Ó-xtrây-li-a (Australia).
 - Bạn Hưng có bố mẹ là công dân Việt Nam, bạn đang cùng bố sinh sống ở Xlô-va-ki-a (Slovakia), còn mẹ bạn sinh sống tại Việt Nam.
 - Bạn Ôn-ga có bố mẹ là công dân Nga. Bạn sinh ra ở Việt Nam và có nhiều năm sinh sống ở Việt Nam.
 - Bạn Quân có bố là công dân Việt Nam, mẹ là người Ba Lan. Bạn sinh ra ở Việt Nam. Khi Quân sinh ra, bố mẹ bạn không thoả thuận được việc chọn quốc tịch cho bạn.
- ② Trường hợp nào dưới đây không phải là công dân Việt Nam?
- Người có quốc tịch Việt Nam nhưng chưa đủ 18 tuổi.
 - Trẻ em được tìm thấy ở Việt Nam nhưng không rõ cha mẹ là ai.
 - Trẻ em sinh ra ở Việt Nam, mà khi sinh ra có cha mẹ là người nước ngoài.
 - Người có quốc tịch Việt Nam nhưng học tập, công tác ở nước ngoài.
- ③ Hường có bố là công dân Hàn Quốc, mẹ là công dân Việt Nam. Khi Hường sinh ra ở Việt Nam, bố mẹ Hường không thoả thuận việc để bạn mang quốc tịch Việt Nam hay Hàn Quốc. Năm Hường 12 tuổi thì cả nhà bạn về Hàn Quốc sinh sống.
Theo em, Hường có quốc tịch Việt Nam hay Hàn Quốc? Vì sao?
- ④ Là học sinh, em cần làm gì để trở thành một công dân tốt?

VĂN DỤNG

- ① Hãy kể một vài tấm gương công dân Việt Nam tiêu biểu trong học tập, văn hoá, thể thao, lao động sản xuất và kinh doanh. Em học tập được điều gì ở những tấm gương này?
- ② Vẽ một số bức tranh với chủ đề “Tự hào là công dân nước Việt Nam”.